

ΤΡΙΤΟ ΜΑΘΗΜΑ (3)

Βήμα Προς Βήμα, Η Σημειογραφία Τριών Πενταγράμμων

(Εργασία: *Brahms, Sonata in F minor*)

Για να στήσουμε γρήγορα μια παρτιτούρα χρησιμοποιούμε το **Launch Window** πατώντας **Ctrl + Shift + N**. Κάνουμε κλικ στην εντολή **Setup Wizard...** Στα τέσσερα διαδοχικά παράθυρα του **Document Setup Wizard** που μάθαμε στο Πρώτο Μάθημα κάνουμε τις εξής αλλαγές:

- **Document Setup Wizard (Page 1 of 4):**
Title: Sonata in F minor
Composer: J. Brahms
Copyright: Dover Publications, 1984 ©
Page Size: A4 και Portrait
Κλικ στο πλαίσιο **Next**.
- **Document Setup Wizard – Select Instrument(s) (Page 2 of 4):**
Από την εντολή **Instrument Set** επιλέγουμε **Garritan Personal Orchestra**.
Από την οικογένεια **GPO Woodwinds** επιλέγουμε **Bb Clarinet Solo** και κλικ **Add**.
Από την οικογένεια **GPO Keyboards** επιλέγουμε **Steinway Piano** και κλικ **Add**.
Κλικ στο πλαίσιο **Next**.
- **Document Setup Wizard – Key & Time Signatures (Page 3 of 4):**
Select a Time Signature: 3/4
Select a Concert Key Signature: Οπλισμό με 4 υφέσεις και Minor Key.
Κλικ στο πλαίσιο **Next**.
- **Document Setup Wizard – Final Settings (Page 4 of 4):**
Text: Andante
Tempo: Τέταρτο και 96
Κλικ στο πλαίσιο **Finish**.

Αν θέλουμε, αλλάζουμε τα ονόματα των πενταγράμμων από **Clarinet** και **Piano**, σε **Clarinetto in Bb** και **Pianoforte**. Πατάμε **Ctrl + E** για να πάμε στην όψη **Scroll View**, κάνουμε διπλό κλικ στο κουτάκι του ονόματος του πενταγράμμου και στο παράθυρο που ανοίγει επεξεργαζόμαστε το όνομα (βλέπετε βήμα 9 στο Πρώτο Μάθημα). Επίσης, αν θέλετε αλλάξετε και την εμφάνιση του τέμπο με το εργαλείο **Expression Tool** (βλέπετε βήμα 5 στο Δεύτερο Μάθημα). Σώστε το αρχείο σας (**Ctrl + S**), ονομάστε το Brahms Assignment, και μετά πηγαίνετε στο βήμα 9 αυτού του μαθήματος.

1. Ανοίγουμε το πρόγραμμα κάνοντας διπλό κλικ στο εικονίδιο του **Finale 2006** που βρίσκεται πάνω στη επιφάνεια εργασίας. Στο παράθυρο **Launch Window** που ανοίγει κάνουμε κλικ στην εντολή **Default Document**. Ανοίγει ένα νέο κενό αρχείο **Finale** με ένα πεντάγραμμο και 31 μέτρα στην *Όψη Στούντιο*.

 Θα αλλάξουμε τώρα όψη, από *Όψη Στούντιο* σε *Κυλινδρική Όψη*, αφού η δεύτερη μας παρέχει μεγαλύτερη ευελιξία στην επεξεργασία της παρτιτούρας. Η *Όψη Στούντιο* είναι κατάλληλη όταν θέλουμε να κάνουμε χρήση των χειριστηρίων πλειϊμπάκ. Πατάμε λοιπόν **Ctrl + E** για να πάμε στη *Κυλινδρική Όψη*. Για να γυρίσουμε την *Όψη Στούντιο* πατάμε **Ctrl + Shift + E**.

2. Πρόσθεση νέων πενταγράμμων με το Staff Tool {Εργαλείο Πενταγράμμου}:

Κάνουμε κλικ στο ανάλογο εικονίδιο “κλειδί Σολ”.

Από το μενού **Staff** επιλέγουμε την εντολή **New Staves...** {Νέα Πεντάγραμμα}. Στο παράθυρο **New Staves** που εμφανίζεται πληκτρολογούμε τον αριθμό των πενταγράμμων που θέλουμε να προσθέσουμε στο κουτάκι δεξιά της εντολής **Number of Staves** {Σύνολο Πενταγράμμων}. Πληκτρολογούμε τον αριθμό **2** και πατάμε **Enter**. Το κουτάκι που βρίσκεται αριστερά στη πέμπτη γραμμή του κάθε πενταγράμμου, χρησιμοποιείται για τη μετακίνηση προς τα πάνω ή προς τα κάτω του κάθε πενταγράμμου. Για να αφαιρέσουμε ένα πεντάγραμμα, επιλέγουμε το **Staff Tool** (αν δεν είναι επιλεγμένο), κάνουμε κλικ πάνω στο πεντάγραμμα και πατάμε **Delete** (ή επιλέγουμε **Delete Staves and Reposition** από το μενού **Staff**).

 Για να προσθέσετε νέο πεντάγραμμα (ή πεντάγραμμα) ενδιάμεσα από δύο πεντάγραμμα (και όχι κάτω από το τελευταίο πεντάγραμμα) κάντε το εξής:

Κάντε κλικ στο πεντάγραμμα πάνω από το οποίο θέλετε να προσθέσετε ένα ή περισσότερα πεντάγραμμα. Από το μενού **Staff** επιλέγεται την εντολή **New Staves...** Στο παράθυρο **New Staves** πληκτρολογούμε τον αριθμό των πενταγράμμων που θέλουμε να προσθέσουμε και πατάμε **Enter**.

3. Ονομασία και ένωση ομάδας πενταγράμμων με το Staff Tool {Εργαλείο Πενταγράμμου}:

Έχοντας πατημένο το πλήκτρο **Shift** κάνουμε κλικ στο δεύτερο και τρίτο πεντάγραμμα, και εν συνέχεια επιλέγουμε την εντολή **Add Group and Bracket...** {Πρόσθεση Ομάδα Πενταγράμμων και Αγκύλης} από το μενού **Staff**. Στο παράθυρο **Group Attributes** {Στοιχεία της Ομάδας} που εμφανίζεται κάνουμε κλικ στο πλαίσιο **Edit** {Επεξεργασία} δεξιά της εντολής **Group Name** {Όνομα Ομάδας}. Στο παράθυρο **Edit Text** {Επεξεργασία Κειμένου} που εμφανίζεται πληκτρολογούμε τη λέξη **Pianoforte** και κλικ στο πλαίσιο **OK**. Κάνουμε το ίδιο και στην εντολή **Abbr. Group Name** {Συντομία Ονόματος Ομάδας} και πληκτρολογούμε τη λέξη **Pfte.** και κλικ στο πλαίσιο **OK**.

Group Name:	Pianoforte	<input type="button" value="Edit..."/>
Abbr. Group Name:	Pfte.	<input type="button" value="Edit..."/>

Κάτω από την εντολή **Bracket Options** {Επιλογές Αγκύλης} κάνουμε κλικ στην ανάλογη αγκύλη του πιάνου. Όταν τελειώσουμε πατάμε **Enter**.

Bracket Options	
	Distance from the Left Edge of Staff: <input type="text" value="-0.1058"/> Vertical Adjust (Top of Bracket): <input type="text" value="0"/> Vertical Adjust (Bottom of Bracket): <input type="text" value="0"/> ☐ Show bracket if group contains only one staff